1958

2008

Kisdedóvótól a Tündérkastély Óvodáig

Az enesei óvoda ötven éve

„Az óvoda legyen az, amire való az óvás, a gondoskodás, a játékban, a szabadtevékenységben való épülés terepe."

Az enesei Napközi Otthonos Óvoda - immár Tündérkastély Óvoda - fennállásának ötven éves évfordulójára. Emlékül azoknak az óvodásoknak, szülőknek, óvodai dolgozóknak és mindazoknak, akik valamilyen kapcsolatban voltak és vannak az intézménnyel.
Gazdag képanyaggal igyekeztünk múltunkat felidézni, a régmúlt történéseket elővarázsolni, valamint jelenünket bemutatni és ezáltal emléket állítani óvodánknak.
Remélem a kiadványunkkal sikerül elfelejtett, kedves emlékeiket előcsalogatni és visszamenni egy olyan világba, ahol a mese varázsa, a játék öröme töltötte ki napjainkat.

Sok szeretettel mindenkinek!

Szabóné Horváth Judit
óvodavezető

Óvodatörténeti áttekintés

Az ókortól kezdve napjainkig mindig fontosnak tartották a kisgyermeknevelést.
Az óvoda a közoktatási rendszer része, szakmailag önálló intézmény, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

A községek megpróbálták intézményessé tenni a gyermeknevelést, egyes források szerint már a századforduló táján volt óvoda Enesén, erről azonban nincsenek hiteles bizonyítékok.
Községünkben a második világháború után szervezték meg a gyermekek intézményes foglalkoztatását, a kicsik nyaranta a régi iskolában kaptak helyet.

Az óvoda működése, 1958 szeptemberétől, napi öt órában folyamatos lett.
Csikai Amália volt az első, aki óvónőként nevelte a gyermekeket, aki el kezdte az udvar rendezését és a játékeszközök beszerzését.

Az intézmény vezetésére 1959 őszén Mieska Sándornét bízták meg. Az ő működése alatt tovább épült az óvoda udvara, babaházat, kisvonatot, homokozót készíttetett.
A fajátékok Szalai Mihály asztalos mester keze nyomát dicsérik, a szülők sok munkával segítettek a rendezésben. Az 1960-as Országos Óvodaszépítési versenyben vidéki első helyezést értek el.

A hatvanas évek közepétől Miletics Klára kapta a megbízást az óvoda vezetésére, majd távozása után Kocsis Nándorné került a helyére, aki 2001-szeptember 1-ig töltötte be a vezetői beosztást.
A hetvenes évek elejétől két csoportos lett az óvoda három óvónővel és két dajkával, majd 1977-től már három csoporttal dolgozott előbb öt, majd hat óvónő és három dajka.
Óvodánk a közel kettőezer lakosú Enese község önkormányzatának fenntartása alatt működik.
Intézményünk 2007 júliusától egy tagóvodával bővült, egy csoporttal csatlakozott hozzánk a rábaszentmihályi óvoda, így lettünk a nyilvántartás szerint négy csoportosok, hét óvónővel és négy dajkával.
Az egyesüléssel szükségessé vált az óvoda nevének módosítása, a Napközi Otthonos Óvodát a Tündérkastély Óvodára változtattuk.
Miért lett az óvoda neve Tündérkastély? Az enesei gyerekek óvodája szép, impozáns kastélyépület, az első gondolat az volt, hogy ezt egészítsük ki valamilyen találó, megfelelő névvel.
A rábaszentmihályi óvoda programjának a neve Tündérkert, így tőlük átvettük a „tündér" szót és a mi „kastély" nevünkhöz illesztettük. Így alkotunk egy egységet szervezetileg és névhasználat szempontjából, mivel mindkét óvoda a Tündérkastély nevet használja.
Száz férőhelyünkre jelenleg Enesén hetvennégy, Rábaszentmihályon tizenöt gyermek jut.
Nevelőmunkánkban ápoljuk a régi hagyományokat és újakkal színesítjük a gyerekek élményeit, tapasztalatait.

Szabóné Horváth Judit

Misi bácsi kis vonata, Mária néni készíttette

Kis óvodások, az 50 es évek végén

Mária néni és az óvodásai

Egykor kúria, ma óvoda (az épület története)

A rendelkezésre álló adatok alapján mondhatom, az óvoda épülete a legrégibb építmény községünkben. A 2005-ben végzett felújítás során több feliratos tégla került elő. Nem sikerült megfejteni , hogy a CK és CV monogramok az építő nevét vagy esetleg egy közeli téglagyár adatait rejtik-e? (Ilyen monogramú téglák voltak beépítve az egykori Bogner-Káldy kúriába, sőt a régi Halászy-ház szintén rejtegetett ilyen vésetű téglákat.)

A kúria építési idejét jobban be lehetett határolni. Három évszámos téglát találtunk: 1830- 1833- 1838. Ezek alapján egyértelmű az építés ideje, ami a XIX. század harmincas éveire tehető. Az 1856. évi kataszteri térképen egyértelműen beazonosítható a kúria, egy megközelítően téglalap alaprajzú épület. Nem létezett még a középrizalit, a mai főbejárat. Ezt csak az 1920-as években építette hozzá a Kesserű család.

A klasszicista stílusú épület az 1840-es évektől a jószási Purgly család tulajdonában volt, egészen az I. világháború végéig. Ezt követően szerdahelyi Kesserű István honvédezredes szerezte meg és az államosításig családja tulajdonát képezte. A negyvenes évek közepétől szolgálati lakásokat és különböző társadalmi szervezetek irodáit alakították ki az épületben. A második világégés befejezését követő tizenharmadik évben itt helyezték el az óvodát.

Az eredeti kúria öt-hat szobás, teljes egészében téglaépület volt. A felújítások során az utcai frontot bővítették, a hátsó traktuson konyhát toldottak hozzá. Az épületet a község többször felújította, először 1966-ban, majd a külső homlokzatot 1997-ben. Teljes körű renoválásra 2005-ben került sor, mikor is lecserélték a héjazatot és a nyílászárókat, lefestették a külső homlokzatot, díszburkolatot készítettek, megszüntették a pince nedvesedését, valamint felújították a lépcsőt és járólapot raktak le.

Az ezt követő évben mindhárom csoportszobában galériát építtetett az önkormányzat, megújult a padozat illetve a tulajdonos felújíttatta a villany-vezetékeket.

Mesterházy József polgármester

Homokozó babaházzal, 60-as évek eleje

Óvoda udvar, 60-as évek eleje

Óvoda a kastélyban

Pászly Mária, Mária néni a nehéz mosonmagyaróvári évek után, 1959-ben került Enesére, miután a falu óvónőt keresett. Röviddel halála előtti találkozásunkkor úgy idézte fel, hogy nyár végén jelentkezett az állásra. Először a tanácsházára ment, ahonnan Dombi József, az akkori tanácstitkár kísérte el az óvodába.

Amikor megpillantotta a kastélyt különös érzés fogta el: "ez az én óvodám?". Mária nénit lenyűgözte az épület, és arra gondolt, majd mennyi mindent meg lehet itt valósítani. Szárnyra kaptak tervei a körülötte lévő udvarral kapcsolatban is, amely akkor elég elhanyagolt állapotban volt.

Bent az épületben akkor csak egy helyiséget használtak óvodaként, a többit más célra, például szolgálati lakásnak. A berendezés Mária néni emlékei szerint végtelenül szegényes volt, játék szinte semmi, könyv csak néhány darab. A helyzetet jól érzékelteti, hogy az előszobában falba vert szögekre akasztották a kisgyerekek a ruháikat.

Természetesen az állást elfogadta, annak tudatában, hogy rengeteg munka vár rá, mire a kicsiknek, a rendelkezésre álló lehetőségekből második otthont varázsol. Nagy lelkesedéssel, egyedül kezdett dolgozni, a dajka, Tóth Lászlóné, Annus néni segítségével. A méltatlanul elhanyagolt épületet és udvarát kitartó munkával, szervezéssel, önzetlen segítőkkel ismét széppé, igazi kastéllyá, örömteli játszótérré varázsolták, ahová boldogan jöttek a gyerekek.

A falba vert szegek helyett kis öltözőrészeket alakítottak ki, ahol a kicsik kényelmesen átöltözhettek, tarthatták ruhájukat. Mária néni a pontos létszámra ugyan nem emlékezett, de arra igen, hogy viszonylag sok gyerek talán 30-35 - volt a csoportban. Köztük sok szegény, nehézsorsú apróság, akikkel ő mindig kicsit többet foglalkozott. Egyébként is hozzá kellett szoktatni a gyerekeket a mesékhez, az énekléshez, és megtanítani nekik, gyakorolni velük a helyes viselkedés, az illedelmes étkezés szabályait. Mindehhez persze csak az óvoda, az óvodában eltöltött idő nem volt elég, ezért kitartással, erős akarattal, de mindig szeretettel meg kellett nyerni az otthont, a szülőket is, akiket Mária néninek sikerült maga mellé állítani.

A szülők közül külön és hálás szívvel említette Szalai Mihályt, az "aranykezű Misi bácsit", aki asztalosként önzetlenül sokat segített, sokat tett az óvodáért. Például ő készítette a látványos kisvonatot, a lovas kocsit és lányok kedvenc helyét, a babaházat. (Meg kell említeni, hogy a kis építményekhez Mária néni édesapjától kért és kapott faanyagot. Miként az is külön szót érdemel, hogy a téli fűtési szezonból megmaradt fákat is felhasználták a játékkészítéshez.)

Az udvar dísze, különlegessége volt még a kis halastó és a Hófehérke-házikó. A gyerekeknek hűsöléshez, játékhoz alkalomszerűen egy katonai ponyvával fedett sátrat is felállítottak az udvarban. Egy év alatt olyan széppé varázsolták a kastélyt és környékét, hogy 1960-ban, az országos óvodaszépítő versenyben vidéki első helyezést ért el az enesei óvoda.

Mária néni nagy gondot fordított a kicsik nevelésére, tanítására. Hogy minél több

forrásból erősítse élményeiket, ezért folyamatosan gyarapította a szemléltető eszközöket, bővítette a könyvállományt. A pedagógiai munka minőségét mutatja, hogy a környék óvónőinek gyakran tartottak Enesén bemutató foglalkozást és továbbképzéseket.
Hálás szavakkal és szeretettel emlékezett meg Dombi Jóska bácsiról, aki a községi tanácsnál a legkészségesebb támogatója volt. Ha hozzá fordult mindig mindenre sikerült megoldást, segítséget találnia.
Mária néni, mikor 1965-ben családi okok idős szülei - miatt nehéz szívvel "elhagyta" Enesét, és szülővárosába, Csornára tért haza, egy jól működő, szakmailag számon tartott óvodát hagyott a falura.

Szabóné Horváth Judit

Évzáró 1964

Istentől vezérelt életet élt

"Ne hozzatok virágokat, hervadtukon a szívem megszakad.
Szép szavakat se mondjatok, csak az igazat szeretem, az igazat. Ha valamit akartok, kérek egy forró miatyánkot!"
Ez Micska Sándorné Pászly Mária tömör végakarata. Ezek a gyöngybetűvel papírra vetett utolsó gondolatai annak az asszonynak, akinek lelkébe Isten egykor örök szeretetet, alázatot oltott. Aki földi szolgálatának ajándékként rászabott 89 éve alatt ezt a különös talentumot sohasem pazarolta, így tartott ki élete végéig... A fájdalmas véráradatban is, '56 tragikus őszén, Mosonmagyaróváron, amikor a barbár ávós sortűz szilánkokra törte a reményt, mikor halálos sebektől ájult vőlegényével, Laczkovits Dezsővel Mária néni néhány évvel előtte szerelmük miatt kért és kapott püspökétől a szerzetesi örök fogadalom alól feloldozást könnyek közt mondták ki az igent...
Aztán később is, mikor Sándor bácsit vezérelte mellé a gondviselés, párjának, testvérének, vigasztalójának. A férfit, akivel esténként közös imát mondtak s négy évtizedig élték a boldog otthon melegét. Akivel a csornai ház udvarán díszlő minden virágszálba titkot rejtettek, a békesség, a csend titkát.
Mária néni életéből hosszú és fájdalmas, mégis "a lélek kincseitől ékes" esztendőket, évtizedeket kért magának a történelem. A szeretet parancsa szerint alázattal szigorú rendbe válogatta, bölcsen, finom derűvel helyére rakta a súlyos emlékeket. Nem tettek férjével ország-világra szóló dolgokat, csak őszintén és boldogan, hittel éltek. Mindenkor a szolgálat, a megbocsátás, a bűnbánat állt életük középpontjában. Példát mutattak valami olyanról, amit a pénzre, a kemény könyökkel hitelesített törtetésre, a törékeny pillanatokra hangolt világban csak kevesen értenek...
Mária néni négy éve egyedül mondta az esti imát. Azóta készült, hogy Sándor bácsi után menjen, és ismét együtt lehessenek. Sokszor emlegetett vágya teljesült: magához hívta a Mindenható. Emléke legyen áldott!

Gálch Csaba

Évzáró 60-as évek eleje

.... "Még a Mikulás is én voltam az óvodában" .....

Az enesei óvodába még 1958-ban kerültem, mondhatom azt, hogy minden előképzettség nélkül - mondta Tóth Lászlóné, az eneseiek „Annus nénije". A testvére tanácselnökként beszélte rá a jelentkezésre az akkoriban induló helybéli intézménybe. A kezdődő óvoda abban az évben két hónapos nyári turnussal indult, Takács Margit irányítása alatt. Az akkori időkre jellemzően elmondhatom, az intézményben még egy darab szappanunk sem volt, a mosdótálakat homokkal súroltuk ki - mesélt a „daliás időkről" Annus néni. Az intézményben szinte mindenesként dolgozott, ám munkája mellett képezte magát. Mosolyogva tette hozzá: „először néhány éneket tanultam meg". Annus néni szinte egyik pillanatról a másikba cseppent bele a gyermekek nevelésébe, az mellett, hogy természetesen a sajátjával is sokat foglalkozott. Szülői segítséggel sikerült tisztává tenni intézményüket, ahogy fogalmazott, még a járási orvostól is „bezsebeltek" jó pár dicséretet az óvoda kinézetére vonatkozva. A későbbiekben állandó óvodát szerveztek a nyári turnusból, Annus néni szerint akkor már figyeltek a feltételekre is. Az 1959-es évnek már új óvodavezetővel, Pászli Máriával vágtak neki, akiről Annus néni megjegyezte, szervezői képességei messze kiemelték a többiek közül, ám apácai előélete rányomta bélyegét a gyermekekkel való kapcsolattartásra. A három lépést mindig megtartotta, ezáltal természetesen a megfelelő szigorúsággal tudott oktatni-nevelni - mondta Annus néni. Ehhez kapcsolódva kijelentette, nem volt soha szigorú a gyermekekhez, de önmagához és a kicsikhez is következetes volt. Amit tegnap mondtam, azt ma is betartottam - tette hozzá. Ebben az időszakban neveztek a „legszebb óvoda" versenyekre is, ahol az előkelő második helyezést szerezték meg. Mosolyogva jegyezte meg: „azért mi voltunk ám a legszebbek, csak a megyeszékhely intézményének kellett nyerni".

Akkoriban bizony sokat kellett dolgozni, de például az óvodai Mikulás is én voltam. A délutáni órákat általában egyedül töltöttem a gyermekekkel, volt, hogy a kicsik alvásideje alatt megpucoltam az ablakokat - mondta. Nevelési módszerei közül természetesen a szigorúság sem hiányozhatott, ám Enesén azóta is emlegetik „Szél Kálmánt", amivel a kicsiket „fegyelmezte". Nem volt ám az igazi fegyelmezés, csak a termeken átfújó erős szelet nevezték el „Szél Kálmánnak" - mesélt Annus néni. Úgy véli, nevelési elvei, melyek a mai napig érvényesek, csak hasznára váltak az ifjúságnak. Ha kellett az iskolás gyerekeknek is szóvá tettem, ha valami helytelent csináltak - mondta. Véleménye szerint a legfontosabb dolog az, hogy a ránk bízott munkát mindig legjobb tudásunk szerint, pontosan végezzük el. A rendetlenséget, trehányságot sosem szerette.

A régi és a mostani gyermekek viselkedése között nem tudnék különbséget tenni, azt hiszem, a gyermek az mindig gyermekként viselkedik, ám azt hozzá kell tennem, hogy a mai gyermekek tájékozottabbak elődeiknél - hangsúlyozta Annus néni. Szerinte azonban napjainkban inkább a szülőkkel van a több probléma, engedékenyek és sosem érnek rá semmire.

Annus néni 1983-ban ment nyugdíjba, ám még néhány évet „ráhúzott", hogy a számára mindig kedves kisgyermekekkel tölthesse napjait.

ArT

Kocsis Nándorné Kesserű Zsuzsannával

Vilma óvó néni első óvodásai

Kocsizás Cigle Jani bácsival

"Csak tedd a jót, amit szíved diktál, hálát ne várj érte. Így folytonosan boldogíthatsz és boldog lehetsz."
/Brunszvik Teréz/

Életem meghatározó napja volt, amikor 1966. augusztus 1-jén kezdő okleveles óvónőként Enesén kaptam állást. Az óvoda épületének tatarozása miatt az akkor még általános iskolaként működő kultúrház egyik termében rendezték be a csoportszobát. Az olajos padlójú helyiségben, nyár lévén, 20-22 gyermek és az éppen akkor beteg Annus nénit helyettesítő dajka fogadott. Kicsit megijedtem a körülményektől, de a fogadtatás kedves és biztató volt. Jó szívvel emlékszem az akkori igazgatóra, Adamecz Jánosra, és a pedagógusokra, Mesterházy Emőnére, Szalai Miklósnéra, Borbély Antalnéra, akikkel először találkoztam szülőként is.
A foglalkozások úgy zajlottak, hogy amíg én egyik korcsoporttal foglalkoztam, a többi kisgyerek Annus nénivel volt, vagy ha egyedül voltam, akkor olyan elfoglaltságot kaptak a gyerekek, hogy lehetőség szerint ne zavarják a többieket. Egy érdekesség, hogy abban az időben az óvónő nem mehetett a gyermekek közé nadrágban, csak térdet takaró szoknyában és fehér köpenyben. Magánéletének is példamutatónak kellett lenni.
A szülőkkel jó volt a kapcsolatom, jól működő szülői munkaközösséget örököltem. A többségük segítőkész volt, évente megrendeztük hagyományként a szülők bálját, amelynek bevételéből megajándékoztuk a gyerekeket, vagy játékokat vásároltunk.
Az étkeztetés bevezetésével, 1968-ban sok minden megváltozott. Ez év májustól 1972. augusztusig két gyermekemmel gyesen voltam. Ez idő alatt Burján Jánosné óvónő, majd Kormos Irma képesítés nélküli óvónő helyettesített.
A hetvenes évek elejére már olyan sokan jelentkeztek óvodába, hogy elkerülhetetlen volt még egy csoport létrehozása. Három óvónő és két dajka alkotta a személyzetet. A két csoport megalakulásával lehetőség nyílt részben osztott csoportokkal való foglalkozásra. Hatékonyabbá vált az iskolára való felkészítés is, hiszen a nagyok és az idősebb középsősök kerültek egy csoportba.
Új szokásokat, hagyományokat vezettünk be. Az évenkénti nagyobb kirándulások, a kisebb felfedező utak a külön torna. Szépítettük az óvodát és próbáltunk megfelelni az elvárásoknak akkor is, amikor egyre zsúfoltabb voltunk. Szemléltető eszközöket készítettünk, vásároltunk, új bútorokat, udvari játékokat, asztalterítőket, tálaló- és evőeszközöket vettünk. A szülőket be tudtuk vonni az óvoda szépítésébe is. Igaz ez sok fáradtságot és meggyőző munkát igényelt, de megérte. Az udvari játékparkot is bővítettük, javítottuk. A fajátékokat Szalai Misi bácsi javította, készítette, sokszor ingyen. Lovas kocsit, kisvonatot, padokat, mászókákat helyeztünk el az udvaron.
A 70-es évek közepére annyi jelentkezőnk volt, hogy szükségessé vált a harmadik gyermekcsoport létrehozása. A pedagóguslakás 1977 nyarán kiürült. Ebből alakították ki a foglalkoztatót és a mellékhelyiségeket. Vágyam mindig az volt, hogy egy új óvoda épüljön, amiben rendelkezésre áll mindaz a feltétel, amire a gyerekek neveléséhez, kényelméhez és a higiéniájához szükséges. Sajnos azonban, csak felújításra lehetett pénzt kapni, így nem volt
tálalónk, elkülönítőnk, nyugodt irodánk és ami a legrosszabb, egy csoportszobának nem volt természetes megvilágítása.

A bővítés idejére ismét az iskolában kaptunk helyet. Nehéz hónapok voltak, de szerencsére a munka gyorsan elkészült, így novemberben már 3 csoportnyi gyerekkel 5 óvónő és 3 dajka foglalkozott. Ekkor már olajkályhával fűtöttünk, minden csoportnak kényelmes öltözője, mosdója volt.
Évről-évre többet szerettünk volna adni a gyerekeknek tudásból, élményből és szeretetből. Felvértezni őket, hogy minél nagyobb önbizalommal lépjenek az iskolába. A beszoktatásnál lehetőséget adtunk a szülőknek az óvoda megismerésére. Boldog voltam, ha néhai óvodásom hozta gyermekét bizalommal.
Jártunk családlátogatásokra, nemcsak a faluban, hanem Péterháza-pusztára, Fudpusztára is. Jött egyszer egy kisfiú, aki nem volt hajlandó megszólalni, de asztalhoz ülni sem. Étkezéskor beült az asztal alá, ott ette meg az ételt. Nagy türelemmel sikerült elérnünk, hogy néhány hét múlva nemcsak asztalnál evett, hanem még naposságot is vállalt.
A nevelőtestület fiatalokból állt, tele lendülettel, tenni akarással és gyermekszeretettel. Szakmai munkaközösségek alakultak, biztosítottuk a logopédiát az óvodában, az arra rászoruló gyermeket speciális vizsgálatra küldtük.
A munkámról nem tudok csak egyes szám első személyben beszélni. Ezek véghezviteléhez összetartó nevelőközösség, a szülők közössége és támogató fenntartó is kellett.
Életem összefort az óvodáéval. Otthon éreztem magamat, be kell vallanom, hogy közel öt évvel a nyugdíjba vonulásom után is hazamegyek az óvodába. A legnagyobb elismerés a gyerekek boldog mosolya és az, ha láttam őket fejlődni testben és lélekben.
Végül, de nem utolsó sorban emlékeznék azokról az óvodásaimról, akik még gyermekként, vagy fiatal felnőttként költöztek el az élők sorából: Boros Péter, Dani Tamás, Fehér Csaba, Horváth Mária Katalin, Kolonits András, Ludván Jenő, Szilbek Edit, Tóth Pál, Tóth Vilmos, Vrábel István.
Emlékük legyen áldott!

Kocsis Nándorné

Gyerekek a 60-as évek közepén

Az Emlékezés Szigete

Gyerekkorában sok minden akar lenni az ember, erdész, balett-táncos, hegymászó, missziós nővér az afrikai dzsungelben, tanárnő de hála a jó sorsnak óvónő lettem.
A hetvenes évek közepétől alig három éves kislányom és másfél éves kisfiam mellett kezdtem dolgozni – képesítés nélküli óvónőként – az enesei óvodában, ezzel párhuzamosan a Soproni Óvónőképző Intézet levelező tagozatára is felvettek. Jó is volt, sok is volt, hogy az elméletet és a gyakorlatot egyszerre tanultam. Részben osztott gyermekcsoportot kaptam, addig belülről óvodát öt-hat éves koromban láttam. A két dajkán kívül senkit nem ismertem, nem tudtam mi a napirend, „mi fán terem" az Óvodai Nevelés Programja, mire való a csoportnapló. A kezdeti időben azt is megtapasztaltam, hogyan szalad harminc kisgyerek kilencven felé, ha még gyakorlat nélküli, kevésbé hozzáértő kezek és szemek vigyázzák őket.
Aztán, ahogy telt az idő, sorban tettem le a vizsgáimat, megismertem a gyerekeket, a kolléganőim befogadtak és segítettek. A csoportnaplómban nem éktelenkedtek már oldalnyi piros kérdőjelek, amit a szakfelügyelő „rajzolt" a kitöltetlen lapokra.
Kilenc évet töltöttem a „ Tündérkastélyban" és most már nyugdíjas óvónőként őszinte szívvel mondhatom, hogy „csak a szépre emlékezem". Szívesen, örömmel tartottam bemutató foglakozásokat a járási kolléganőknek. Annus néni, a világ legjobb, leglelkiismeretesebb dajkája nélkül sokkal-sokkal nehezebben boldogultam volna a gyerekek között. Nagy kihívásnak éreztem, amikor a vezető óvónő szabadsága idejére rám bízták az óvoda vezetését. Mivel a gyermeklétszám örvendetesen nőtt, a község elöljárói három csoportosra bővítették az óvodát. Az építkezés, az eszközök beszerzése jó iskolának bizonyult, hiszen egy csomó tapasztalatot szereztem szervezésben és egy kis vezetői gyakorlatra is szert tehettem.
Minden egyes gyermekre emlékszem, aki az én csoportomba járt. Ma már felnőttek, családanyák és családapák, becsületesen megállják a helyüket az életben. Jó érzéssel gondolok arra, hogy ehhez talán egy morzsányit én is hozzájárulhattam. Jó érzés azt is látni, hogy a Tündérkastély Óvoda egyre szépül, a gyerekeket hozzáértő, elhivatott szakemberek nevelik.
A Kököjszi és Bobojsza című meseregényben a két törpének az a dolga, hogy a születendő kisfiúnak öröme teljék az életben. Ők viszik neki a sok vidám álmot, a sok millió nótát és több ezer mesét. Azt kívánom, hogy az enesei óvodába valaha járt és az ezután járó sok kisgyerek mindig vidámakat álmodjon, jó kedvvel nótázzon és emlékezzen a mesék tanításaira.

„Itt minden volt, itt minden múlt ,itt minden visszavár.
Itt régi nap nem alkonyult, és nem lett ősz a nyár.
A pillanat itt megmarad , hát adjatok kezet,
a kis sziget mindig szabad , csak emlékezzetek."

(Török Sándor: Kököjszi és Bobojsza)
Marika óvó néni (Polgár Gyuláné)

Polgár Gyuláné és Horváth Mária óvónők

Óvónő vagyok

Megpróbálok magamról nem dióhéjban, hanem mogyoró héjban röviden mesélni.
Mi leszel ha nagy leszel?
Kérdezték a felnőttek, amikor még gyerek voltam.
Óvó néni – feleltem.
A gyerekkori elképzelésből valóság lett, mert az idén lesz 30 éve, hogy óvónőként dolgozom, és nevelem az apróságokat. Az enesei óvodában 1979 óta dolgozom és akikkel akkor kezdtem, már csak a Tündi óvó néni, és Kati néni a dajka van az óvodában.
Vilma óvó néni szárnyai alá kerültem, aki mellett a megszerzett elmélet mellett a gyakorlatra is szert tehettem. Öröm volt hallgatni a meséit, figyelni, ahogy nyomoz a csínytevők után orrukat megnyomva, hogy igazat mondanak-e (akkor ez még bevált módszer volt), és megtapasztalni azt a sok szeretetet, odafigyelést, amit a gyermekek és felnőttek irányában közvetített.
Szakközépiskolai végzettséggel kezdtem, majd levelezőn végeztem az óvónőképző főiskolát 1983-ban, közben gyerekeim megszülettek és 1985-től munkavégzésem folyamatos az óvodában. Hetedik éve az intézmény vezetőjének neveztek ki. Munkám során egyetlen nap leforgása alatt vagyok gazdasági ügyintéző, titkárnő, munkáltató, anyagbeszerző, ápoló, mesemondó, pszichológus, barát, pótszülő és a hit védője. Az óvoda a második otthonommá vált.
Elődeim lelkiismeretes, hozzáértő emberek voltam, amikor a stafétát átvettem, folytattam a megkezdett munkát és a vezetésem hét éve alatt tovább szépült az óvoda kívül és belül, gazdagodott tárgyi felszereltsége. (Elődeim után 3. ízben lett új kisvonat, és szekér az udvarra.)
A hagyományokat tovább viszem egyik másik kicsit módosult az idők folyamán. A Szülők Klubját bevezettük a 2. életévet betöltött gyerekeknek és szüleiknek, és hetedik éve sikeresen működik.
Új udvari játékokat szereztünk be, parkosítottuk az épület előtti kertet, galériákon játszhatnak a gyerekek minden csoportban. Mindezek magvalósításában szerepet játszott, hogy sok sikeres pályázatot nyertünk és sok támogatónk akadt a faluban, ám nem utolsó sorban az óvoda alapítványa által nyújtott segítségeket is élvezhetjük.
Az elmúlt időszakban sok kis óvodás került ki a „szárnyaim alól". Elfelejteni őket nem lehet. Emlékszem az örömükre, bánatukra, „rosszaságaikra", arcukat, szemük csillogást a szívemben őrzöm. Ha régi óvodásommal találkozok, egy kép mindig felvillan előttem, egy kicsi kép, olyannak látom őket, mint mikor még óvodások voltak. Emlékszel? - mondom kolléganőmnek: ez az anyuka amikor ovis volt mindig

énekelte a „szili kút szanyi kút éneket", mi pedig rákontráztunk és együtt egy jót énekeltünk. Mennyi mindenre megtanítottuk a gyerekeket, ami mind természetesnek tűnt. Jókat derültünk a mondásaikon, füleltünk vajon mit is akar mondani (szélmalom- „szilvalom"). Sok-sok kedves mondást lehetne felsorolni, ezekből egyet kiemelek. - Egy alkalommal almát ettek a gyerekek és bíztattuk, hogy héjastól egyék, mert úgy sokkal egészségesebb. Az egyik kisfiú kérte, hogy vágjuk ki azt a pici barna foltot, nem tudtam vele foglalkozni, mert másik gyereknek segítettem, kértem kerülje ki, erre ő forgatta erre-arra, mire megjegyezte, „nem tudok bekanyarodni".
A sok-sok kirándulás, hócsata (akkor télen még hó is volt), lovas kocsizás, barkaszedés a határban, alma és szőlő szüretek, évzárók mind-mind felejthetetlen emlékek lesznek.
Nagycsoport végén nehéz szívvel búcsúztam kis ovisaimtól, akik alig várták, hogy már iskolások legyenek és ha találkoztunk az utcán egyik-másik nem szégyellve még egy kicsit odabújt, várta a simogatást kényeztetést és ahogy telt az idő úgy távolodtak el az óvodától.
Felnőttek, ez az élet rendje.
Mosolygok és szörnyülködök, amikor jönnek az oviba és kisgyermeküket hozzák (hihetetlen hogy elteltek az évek) a régiek többsége már boldog szülő.
Büszke vagyok ezekre a gyerekekre, ha látom hogy sikeres, elégedett boldog emberekké váltak. Sajnos olyanok is vannak, akiknek az élete nem úgy sikerült, ahogy szerette volna és keresik az utat, hogy helyzetük jobbá váljon. Remélem ezeknek a volt ovisoknak jut hely az élet napos oldalán.
Ki másnak is mondhatnék köszönetet ezekért az óvodai évekért, ami nekem jutott, mint a szülőknek. Részükről ért az a megtiszteltetés, hogy rám bízták a legnagyobb örök értéket, melyet létrehoztak, a gyermekeiket.
Múltam emlékekben gazdag, jelenem pedig kihívásban, megpróbáltatásban, vidámságban, szeretetben bővelkedik, mert napjaimat a jövővel tölthetem.
Óvónő vagyok… és minden nap hálát adok ezért a sorsnak.

Szabóné Judit óvó néni

Ketten ülünk egy lovon

Én úgy szeretlek

Helyi nevelési programunkról, céljainkról, feladatainkról

Helyi nevelési programunkat óvodánk gyakorlatára, sajátosságaira, jól bevált hagyományaira építve nevelőtestületünk közösen készítette el, melynek alapját az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja adta.
Programunkat a három életkor szerint működő korcsoportra írtuk és használhatóságát rendszeresen felülvizsgáljuk.

Céljaink: A gyermeki személyiség kibontakoztatása és fejlődésének elősegítése, biztosítva számukra a szabad játéktevékenységet, a mozgás lehetőségét a biztonságos egészséges környezetet. A gyermekek szüleivel együttműködve segítjük a gyermeki személyiség kibontakoztatását.

Feladataink:

- az egészséges életmód kialakítás
- az érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása
- az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása
- a neveltségi szint színvonalának javítása
- környezetvédelem, környezetegészség, környezetesztétika megismertetése

Nevelési Programunk tevékenység formái:

- játék
- anyanyelvi nevelés, mese, vers
- rajzolás, mintázás, barkácsolás
- mozgásfejlesztés
- külső világ tevékeny megismerése (matematika, környezetismeret)

Intézményünk a következőket kínálja a gyermekek számára:

- logopédiai foglalkozás
- gyógypedagógiai foglakozás, egyéni fejlesztés
- felmérés Syndelar módszerrel
- tartásjavító külön torna
- margaréta néphagyományőrző csoport
- úszás
- őszi almaszüret
- tavaszi kirándulások
- színházi látogatások
- óvodai bábszínház

Óvodánk programjait támogatja:
Az óvoda Szülői Munkaközössége
Közalapítvány az enesei Óvodás gyermekekért

Hagyományőrzés

Néphagyományőrző csoport

Néptáncosok ovi avatáson

Egy továbbképzés alkalmával, 1995-ben népi gyermekjátékokat láttunk Tündivel. Élvezetes, magával ragadó gyermeki játékuk kedvet ébresztett bennünk felnőttekben is.

Úgy gondoltuk, óvodánkba is sok a táncra és zenére vágyó kisgyermek, aki kedvet érez a népi játékokhoz, népzenéhez és néphagyományokhoz. Számukra szerettünk volna hagyományőrző csoportot szervezni. Vilma óvó néni támogatta az elképzelésünket.

Ezután következett az anyaggyűjtés, a szakirodalom kiválogatása, népi- és gyermekjátékok gyűjtése, zenei -és mozgásanyag összeállítása, a foglalkozások megtervezése. Egy győrújbaráti kolléganőnk segített az indulásban.

Nehézséget jelentett, hogy Enesén nincs élő (nép)hagyomány amire építeni lehetett. Rábaközi, vitnyédi és Kapuvár környéki mondókákból és népi játékokból válogattunk az adott hónap jeles napjaihoz fűződő hagyományokkal kiegészítve.

Minden második hét szerdáján, középső és nagycsoportosok önkéntes részvételével kezdődtek a foglalkozások. Bevallom, mi felnőttek éppen olyan izgalommal vártuk a foglalkozásokat mint a gyerekek, főként amikor szerepelni hívták a csoportot Idősek Napjára, Tavaszköszöntőre. Többször kaptunk meghívást a győrújbaráti Óvodában szervezett Hagyományőrző Találkozóra. Az óvodai gyermeknapokon pedig még a szülőket is „megtáncoltattuk". Ezek a szereplések mindig izgalommal teli várakozással teltek és maradandó élményt adtak. A vicces mondókák, dallamos, vidám játékok hamar belopták magukat a gyerekek szívébe. Jó érzés hallani a foglalkozásokon kívül, udvaron, játékidőben "csak úgy magától" felcsendülő dallamokat és látni játékos táncukat. Azóta minden évben októbertől májusig tarjuk a foglalkozásokat átlagosan húsz - huszonkét gyerek számára. Örömmel tapasztaltuk, hogy óvodásaink szép számmal lettek tagjai az iskolai néptánc-csoportnak. Reméljük, hogy mi is hozzájárultunk ahhoz, hogy óvodásaink megszeressék a népzenét, és közelebb kerüljenek lassan feledésbe merülő néphagyományainkhoz.

Busáné Bognár Márta

Tartásjavító torna

Hajrá Enese

Bronzérmes csapat 2008

Óvodásaink 1989 óta járhatnak tartásjavító tornára. Szűcsné Judit és Kettingerné Tünde kezdte, majd Szabóné Judit sok éveken keresztül tornáztatta a gyerekeket először egyedül, majd Kapuiné Évivel közösen. Szűcsné Judit és Kapuiné Évi 7. éve közösen vezetik a tornát, állítják össze a gyakorlatokat, amikkel a gyerekek mozgásfejlesztését végzik. A középsős és nagycsoportos gyerekek közül minden éven szép számmal jelentkeznek a gyerekek, vannak akik azért, mert nagyon ügyesek és szeretnek tornázni és vannak akiknek ajánlott, hogy a tornán részt vegyenek. Több ízben hívták az ovisokat Ovi-olimpiára, a gyerekek szívvel lélekkel készültek és több érmes helyezést értek el. Óvodánk csapata hét évvel ezelőtt megyei második helyezést ért el, ez volt a legjobb eredményünk. Gyereknapon a külön tornások sportversennyel szerepelnek és sok gyereket vonnak programjukba.

Gyereknap

Gyereknapi kerékpározás

Gyereknap Tomi bohóccal

Május végén ünnepeljük a gyerekeket, hetedik éve családi nappá szerveztük, ahol szülőkkel, nagyszülőkkel testvérekkel vesznek részt a közös programokon. (néptáncosok bemutatója, sorversenyek, rendőrök kutyás bemutatója, kerékpárverseny, bűvész, bohóc és még sorolhatnám, mind a gyerekek szórakoztatását szolgálta.)

Mikulás

Az óvoda kezdete óta jön a gyerekekhez, bár először Télapónak hívták. A kicsik kíváncsian érdeklődve várják ezt a piros ruhába öltözött kedves "bácsit", aki mindig mindenkit megajándékoz.

Karácsony

A szeretet ünnepére való készülődés és annakmegünneplése az óvoda kezdete óta működik. A rendszerváltás után a nagycsoportos gyerekek betlehemes játékkal köszöntik a Kisjézust és műsorukat az óvodások és a szülők is megtekinthetik.

Farsang

A karácsonynak még vége sincs, a gyerekek már a farsangot várják, vajon ki mibe öltözik be a „Morzsabálon", ahogy a gyerekek bálját hívják. Az ovisok és egymás szórakoztatására még a konyhás nénik, óvó nénik, dadus nénik is beöltöznek.

Húsvét

Ha szép az idő a nyuszi az ajándékot az ovi udvarára különböző rejtekhelyekre rejti és izgatottan megy a keresés a nagy udvaron, hogy megleljék.

Márc. 15.

Mindegyik csoport megemlékezik az ünnepről a saját csoportjában, majd az iskola falánál elhelyezett Hetényi István emléktáblájánál közösen énekelünk és elhelyezzük a megemlékezés virágait.

Anyák napja, évzáró

Májusban volt amikor együtt ünnepeltük a két alkalmat. Évek óta külön tartjuk, és az évzárót egyik másik éven csak a nagycsoportosok tartottak.

Színház

A Csörgősipka bérletes előadásaira már évek óta járunk Győrbe a középsős és nagycsoportos gyerekekkel és alkalomszerűen látogatjuk a Vaskakas bábszínházat. Az óvodában a Gabalyda, - Kincsesláda bábszínház,- Bende Ildikó színművésznő, - Hargitai Levente bűvész előadásait nézhetik a gyerekek.

Almaszüret

A szilsárkányi almaültetvényen Nagy Imrénél évek óta szívesen látott vendégek az enesei ovisok. A gyerekeknek élmény a szüret, párja nincs azoknak a gyönyörű és finom friss almáknak, amit már a szedés alatt megkóstolunk.

Kirándulás

Régi hagyomány az ovisoknak szervezett kirándulás, a kicsik a győri állatkertet látogatják, a középsősök és nagyok közösen kirándulnak. Jártunk többek közt a veszprémi állatkertben, Fertő-tó és környékén, Tatán, Bábolnán, a balatonedericsi afrika múzeumban, Pannonhalmán és a Bakonyban, a Cuha völgyében.

Úszás

16. éve járunk úszni a középsős és nagycsoportos korú gyerekekkel a Vidra úszóiskola tanfolyamára a GYÁÉV uszodába. A gyerekek vízhez szoktatása, az úszás megszerettetése a cél.

Egy volt óvodás emlékezete

Sokat gondolkodtam azon, hogyan is kezdjem el leírni emlékeimet az óvodáról. Tulajdonképpen nagyon sok emlékem van, mert szinte az óvodában nőttem fel. Az idén lesz harminc éve, hogy óvónőként kezdtem el dolgozni és életem minden percét befolyásolta az óvoda. Az óvoda küszöbét, mint "hivatásos óvodás", 1963-ban léptem át, bár előtte is jártam az intézményben, hiszen édesanyám dajkaként itt dolgozott. Azt hiszem, szerettem óvodás lenni, ám a rossz emlékek is megmaradtak. Az emlékeim biztosan nagyon szubjektívek, más talán másként emlékezne erre az időre.

Az óvó néni nagyon katonás, következetes volt, amit mondott annak úgy kellett lennie, mert büntetés járt érte. Gyakran kihúztam a gyufát, nagyszájú, sokat beszélő gyerkőc voltam, bevallom szerettem, ha az enyém az utolsó szó (erről a mai napig sem szoktam le).

A mai óvoda épületéből szinte csak a külső falak az eredetiek, bár az első tetőcserénél a hatvanas években két sor téglát abból is lebontottak. A bejáratnál nem volt szélfogó, egyszerre az előszobába érkeztünk. Most is magam előtt látom a furcsa mintázatú követ, amin mindig lúgrásban közlekedtünk. A folyosón egy öltözőállványra akasztottuk a ruháinkat a jellel ellátott fogasra. Nekem teáscsésze volt a jelem és később, amikor már le tudtam rajzolni, kék virággal díszítettem. Egy tornapad volt alátéve arra ülhettünk le. A folyosón még mosdóállvány is volt, zománcozott lavórral, ami fölött bádog tartály állt. Anyu ezt reggelente felöntötte, itt mostunk sorban állva kezet. Az egyetlen terem, ami akkor is megvolt, a középső terem. Vegyes csoportba jártunk. A mai, jobboldali terem és a hátulsó mosdó helyén szolgálati lakás volt, a baloldali terem és két mosdó helyén pedig egy másik nagy terem. Azt már nem tudom, hogy mire használtuk, az ablakokat sűrű szövésű, bordó függönyök takarták, aki rossz volt, itt töltötte a büntetését. Mindkét terem parkettás volt, fa kisszékeinkkel nem szabadott felsérteni. Ezek a székek könnyűek voltak és a "kisvonattól" a "hajmosóig" mindent beléjük képzeltünk. Az egyik sarokban vasráccsal körülvett kályha adta a meleget, a másikban babaszoba volt berendezve. Kisszék, asztal, szekrény volt benne a bútor. Nem volt sok játék a teremben. A lányoknak fehér kisköténykük volt, rózsaszín vagy kék virágokkal (néhány még ma is meg van), a fiúknak pedig sötétkék kötényük. Azt hiszem ez egész nap rajtunk volt, amikor naposok voltunk. Nagy kuriózumnak számított a WC. Felváltva lányok, fiúk csoportosan mentünk az óvoda udvarán kívül lévő illemhelyre.

Téglából épült, fiúknak csak ilyen "falra pisilős" változatban. Nyáron nem volt kellemes a környékén tartózkodni. Az alagsorban hátul nagy, zöld vasajtón lehetett lemenni és jobbról ott is szolgálati lakás volt (a postás Jóska bácsiék laktak ott, akinek a felesége mindig süteménnyel honorálta, ha verseltem. Akkor azt gondoltam, hogy az egész szobájuk tele van finomabbnál finomabb lekváros süteményekkel).

Az udvar, az gyönyörű volt, mint egy park. A pancsoló medencébe három lépcső vezetett le. Ebből a vizet az utcai árokba vezették le. Aranykezű Misi bácsi (Szalai Mihály) még csónakot is készített. A mérleghinta vasból készült és néha négyen is ráültünk. A homokozó volt a sláger. Igazi kőből rakott tűzhelyben sütöttük a homoktortát. Hátra sárga gyöngykavicsos utak vezettek. A gesztenyefák alatt vesztegelt évekig a sehova nem induló kisvonat, két kocsival, mozdonnyal. Balra a kavicsos út végén egy terméskővel kirakott kis tóban narancssárga aranyhalak úszkáltak, mögötte sziklakert, nárciszokkal, kövirózsákkal. Jobbra a gesztenye fáktól pedig egy dombon állt Hófehérke háza a törpékkel, kinyitható fa ablakain szív alakú nyílással.

Azóta minden megváltozott, az épület is szebb, jobb lett. Mint ahogyan mi magunk is, a gyerekek is mások lettek.

Remélem, hogy majd a 100 éves jubileumra a mai gyerekeknek is lesznek kellemes és szép emlékeik a régi óvodájukról amit elmesélhetnek a gyerekeiknek.

Tündi óvó néni

Egyedek emlékei az óvodáról

Az ennesi óvodára mindig a régi emlékeimre fog emlékeztetni. Ugyanis itt voltak a legszebb napjaim, egész nap vele voltam. Nagyon sok élményem halmozódott össze itt. Ez mind annak köszönhető, hogy kívülről az volt. Az én jelem csengő volt. A dadusaimról nincs kedvezőtlen emlékem, sőt ezért vannak a legjobb emlékeimben.

Bordás Dániel Ádám

1997-től 2000-ig jártam az ennei Óvodába. A gyerekkorom volt a napjaim olyan szabadok voltak. De amikor már idősebben az ember, mindig jól esnek ezek a napok. Legkedvesebb emlékem egyike, a Gyöngyvirágos napközisekről készítettünk. Elkísértek minket egészen még úgy, nagyokban. Minden évben két alkalom a szüleinknek kedveskedtünk, az anyák a karácsonyi ünnepségen akarhattak, ezeket követően a közösen. Apa és anya két napig le nem lehetett. Kedves, hogy lehetett, még ezért is sokat dolgoztam.

Varga Zsófia

Emlékaz óvodából

Kicsi a kukacos gyúrást fél kreszára tartott a legpiros- de óvó néni el is fájzotta nekünk. A kedvenc játékom a papírkocka volt. De a kedvenc ovi nénim a Zsuzsi néni volt. Amikor aludni kellett, akkor is nem aludtam, hanem a rózsaszín az ablak hálóingeket számoltam. Mindig nekem az órát, hogy mikor lesz 14 óra, mert akkor mentek akkor hazamentek.

Kujsi Istvánné 1 éves

Kiss Zsolt
Szakközépiskolai óvodai élményem

Az óvodában az volt a szokás, hogy akinek névnapja vagy születésnapja van, az nagyanyókkal. Nekem is nem sokára lesz és kíváncsian vártam, hogy milyen ajándékot kapok. Hamarosan tevékenységekre kaptam, mint fényképezőgép, hogy végre kézbe adják az ajándékot. Amikor 12 óra lett, kaptam kézbe adják az ajándékot. Amikor 12 óra lett, kaptam kézbe adják az ajándékot. Amikor 12 óra lett, kaptam

Legkedvesebb óvodai emlékem

Tél volt az óvodában kisdöttünkkel és
mentünk mese. Este a napon is úgy vá
nat nem esett a hó, de a földet már be
lepte. Kisöltöztünk és kimentünk. Először
játszottunk, majd elkezdtünk hógolyózni.
Végyon jól éreztük magunkat, hogy az ó
vó néni is küldött játszani. Végyon
fáradtan de boldogan mentünk be az óvo
ba játék után is tartott. Ezek az élmé
nyek annyira, hogy soha nem fogom
el felejteni. Ez volt a legkedvesebb óvo
dai emlékem.

Mária néni és óvodásai

Óvó nénim emlékére

Meghalt egy angyal

Nemrég meghalt egy angyal,
Isten közelében, értünk vigyázz.
Szárnyain hamvas virradattal,
tört virágba öltözteti a gyászt.

Imákba foglalt minden percet,
arcára fagyott a végtelen öröm,
törött gyertyaláng labirintusában
bűneinkért némán tündöklöl.

Elfelejtett minden szót, minden betűt,
Elénk terített minden mondatot,
kacagott, sírt, s a névtelen jövő,
félbetörte a csonk holnapot..

Nemrég meghalt egy angyal,
most Isten közelében, értünk vigyázz.
Szárnyaira hullott a hajnal,
homlokán virít a hóka gyász!

Forradalom, gőzölgő vér, temető,
az eszmélet borús útján,
szívünkre dől az üres mámor,
elszédül, miénk a boldog hegytető.

Nemrég meghalt egy angyal,
Hírt vitt rólunk, érettünk, nekünk.
A keresztárnyékát magára öltve,
bocsánatként ajánlotta mindenünk.

Nemrég meghalt egy angyal,
életet ajánlott büszkén mindenkinek,
szöget vert kínjából a fájó emlék,
és megbocsátattak számára
mindenek.

Aludj csendben, békében Mária néni,
álmodj nyugalmas, végső holnapot,
kezedben nyíljon a jövő virága,
s reménnyel éltesd a jobb napot!

Gülch Csaba

Képgaléria

Kiscsoport 2004

Karácsony 2007

Logopédián

Óvodások a pékségben

Gergely-járás

Közös játék nyíltnapon

Mézes sütés szülőkkel

Szépül az óvoda udvar

Beszélgetés a közlekedésről

Gyökér Gyula plébános
karácsony előtt a nagycsoportban

Májusfa díszítése 2007-ben

Az óvoda dolgozói voltak

Óvónők

1958-1959	Csikai Amália
1959-1965	Micska Sándorné Mária óvó néni +
1965-1966	Miletics Klára
1966-2003	Kocsis Nándorné Vilma óvó néni
1968-1969	Kormos Irma +
1969-1972	Burján Jánosné Joli óvó néni +
1972-1974	Sepsi Andrásné Emi óvó néni
1973-1974	Krasznai Zsuzsa
1975-1984	Polgár Gyuláné- Marika óvó néni
1976-1978	Márkus Anikó
1975-1979	Buti Ferencné - Csillag Mária
1978-1980	Szombat Márta
1978-	Kettingerné Tóth Tünde
1979-	Szabóné Horváth Judit
1980-1981	Tóth Zsuzsanna
1981-1983	Horváth Mária
1982-1983	Bugyik Zsuzsanna
1982-	Kapui Tiborné Éva
1984-1987	Kovács Miklósné Marianna
1983-	Szűcs Györgyné Judit
1984-	Busáné Bognár Márta
1984-1985	Ruzsicska Márta
1990-1996	Adameez Szilvia
1989-1993	Domnanics Zoltánné Bea
1990-1992	Hoffmann Kinga
2006-	Molnár Alíz

Dajkák

1958-1987	Tóth Lászlóné Annus néni
1972-1982	Molnár Imréné Mariska néni
1977-2008	Ferenczi Istvánné Kati néni
1982-2007	Nagy Gáborné Marika néni
1887-	Hollós Ferencné Erzsi néni
2007-	Giczi Istvánné Tündi néni

Fűtő karban tartó

1990-1996	Varga István

Az óvoda jelenlegi dolgozói

Óvoda vezető
Szabóné Horváth Judit

Óvónők
Busáné Bognár Márta
Kapui Tiborné
Kettingerné Tóth Tünde
Molnár Alíz
Szűcs Györgyné

Dajkák
Ferenczi Istvánné
Giczi Istvánné
Hollós Ferencné

Kisdedóvótól a Tündérkastély Óvodáig.

Az enesi önkormányzati óvoda fennállásának

ötvenedik évfordulója alkalmából megjelent kiadvány.

Megjelenik ötszáz példányban.

Felelős kiadó: Szabóné Horváth Judit óvodavezető.

Szerkesztők: Gülch Csaba, Turbók Attila

Óvoda címert tervezte: Busáné Bognár Márta

Tördelés és nyomdai munkák Tóth Eszter